

GRADSKA KNJIŽNICA POŽEGA: O ARHEOLOŠKOM LOKALITETU RUDINA

Knjiga i najnoviji rezultati istraživanja benediktinske opatije koja datira iz 13. st.

Od prvih arheoloških istraživanja, prije četiri desetljeća, Benediktinska opatija sv. Mihovila Arkandela u Rudini na Psunju i dalje plijeni zanimanje arheologa. Svaka nova etapa istraživanja donosi neke nove spoznaje od vremena njezina nastanka u 13. stoljeću do danas. O tome što su donijela najnovija istraživanja, obavljena prošle i ove godine, u Gradskoj knjižnici Požega govorio je Petar Sekulić iz Hrvatskog restauratorskog zavoda, voditelj revizijskih arheoloških istraživanja na lokalitetu Rudina. Večer posvećenu istraživanju Rudine organizirao je Gradski muzej Požega.

Kao uvod u temu, za koju su zanimanje pokazali i sami Požežani, predstavljena je knjiga Stanka Andrića "Rudina, benediktinski samostan sv. Mihaela Arkandela". Kako je rekao sam autor, to je prva u nizu knjiga posvećenih benediktinskim samostanima na prostoru Slavonije, Srijema i Baranje.

- Opatija Rudina izabrana je da bude prva zato što ona u odno-

su prema ostalim benediktinskim samostanima s ovog prostora ima daleko najbogatiju, najzanimljiviju i najintrigantniju materijalnu ostavštinu, prije svega glasovite skulpture koje su ukrašavale crkvu, tzv. rudinske glave - kaže Andrić. Rudinske glave, kao zaštitni znak tog lokaliteta i Gradskog muzeja u Požegi poznate su još od 1950-ih. U najnovijim istraži-

Ovo je prva u nizu knjiga posvećenih benediktinskim samostanima na prostoru Slavonije, Srijema i Baranje

vanjima pronađena je još jedna. Prva arheološka istraživanja počela su 1970., a revizijska popraćena konzervatorsko-restauratorskim radovima 2013. godine. Tijekom istraživanja 2020. i 2021. dala su dodatne zanimljivosti lokalitetu.

- Prva zanimljiva ljudska priča na koju smo naišli jest pronađena igračka, odnosno kocka, u ruci djeteta u dobi od otpri-

like pet godina. To je vrlo rijedak srednjovjekovni nalaz, do sada nam nije poznato da je takvo što negdje pronađeno - kaže o tome Petar Sekulić, koji je podsjetio i na najstariju pronađenu krunicu u Hrvatskoj, koju su Požežani mogli vidjeti prošle godine na izložbi "Kruh nebeski", a potječe s kraja 14. stoljeća. Pronađena je u grobu Margarete Podvrški, uz koju je pronađena i bula pape Bonifacija iz 1396. U međuvremenu je pronađena još jedna brojanica - krunica u grobu starije žene, a u istom grobu i srebrni prsten s rozetom. U budućnosti se planira ostakle iz sva četiri groba poslati na DNA analizu kako bi se utvrdilo jesu li oni u obiteljskoj vezi. Naime, pretpostavlja se, prema nalazima, da je riječ o pripadnicima višeg društvenog statusa, koji su vjerojatno bili patroni samostana i imali svoju grobnu kapelicu. Sekulić je na kraju istaknuo da ima još brojnih pitanja na koje nisu pronašli odgovor o benediktinskoj opatiji, ali vjeruju da će buduća istraživanja odgovoriti na bar dio njih.

B.Starčević-Tesari ■